

Yttrande över betänkandet/rapporten I mål - vägar vidare för att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning, SOU 2022:34

Svenska ESF-rådet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade betänkande. Vårt svar begränsas till vårt uppdrag att, under perioden 2021-2027, förvalta Socialfonden plus.

Svenska ESF-rådet välkomnar stora delar av utredningens förslag. Det stämmer väl överens med Socialfondens mål att stärka individers möjlighet att fullfölja gymnasieutbildning och stärka möjligheterna för individers övergång mellan skola, vidare studier och etablering i arbetslivet.

Utredningens förslag är uppdelade i två huvudområden, användningen av sammanhållna yrkesutbildningar, här benämnda som yrkespaket, på introduktionsprogram samt hur övergången till Komvux kan underlättas för elever som inte når målen med sin utbildning i gymnasieskolan.

Ett av Svenska ESF-rådets prioriterade områden är att förebygga och minska studieavbrott och motverka att individer hamnar i utanförskap. Barn och unga från 6 år tillhör Socialfondens målgrupper och att fullfölja gymnasieutbildningarna är mycket viktigt för barn och ungas möjligheter till vidare studier och arbete. Även insatser som stärker övergången mellan skola och arbetsliv samt insatser som bidrar till ökad arbetsmarknadskunskap för att stärka elevers motivation är prioriterade. Svenska ESF-rådet vill lyfta fram några delar av förslaget som vi ser som särskilt viktiga.

- Svenska ESF-rådet välkomnar att införa en definition i skollagen av sammanhållna yrkesutbildningar (yrkespaket) som kan tillämpas för utbildning på introduktionsprogram samt att minsta omfattning av det arbetsplatsförlagda lärandet ska föreskrivas. Tydlighet skapar större möjligheter till likvärdiga förutsättningar. Det underlättar även för socialfondens målgrupp barn och unga att göra mer välgrundade val till gymnasieskolan.
- Svenska ESF-rådet välkomnar förslaget att ansvaret för de lokala programråden ska utvidgas så att samverkan mellan skola och arbetsliv även ska omfatta yrkesutbildning som anordnas på introduktionsprogram och i gymnasiesärskolan. Svenska ESF-rådet anser att det är av stor vikt att skapa en inkluderande miljö med lika förutsättningar och möjligheter för alla elever och stärka övergången mellan skola och arbetsliv.
- Svenska ESF-rådet välkomnar att införa en skyldighet i skollagen att erbjuda elever som lämnar gymnasieskolan utan att ha nått examen och samtliga elever som lämnar gymnasiesärskolan ett avslutande vägledningssamtal. Svenska ESF-rådet ser positivt på vägledningssamtal med dessa elever, vilket stärker egenmakten och möjligheten att göra medvetna val till vidare studier eller arbete.
- Svenska ESF-rådet välkomnar att bestämmelserna i skollagen om tillgång till vägledning ska tydliggöras samt att studie- och yrkesvägledningen ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. För Svenska ESF-rådet är insatser som bidrar till ökad arbetsmarknadskunskap prioriterade för att stärka elevers motivation samt skapa likvärdiga förutsättningar och möjligheter för studie- och yrkesval. Det ger även skolans ledning och personal ett tydligare verktyg att använda för att förebygga studieavbrott.

Utredningens utgångspunkt är att de åtgärder som föreslås ska leda till att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning, antingen i gymnasieskolan eller i Komvux. ESF-rådet välkomnar detta då det stämmer väl överens med huvudmålet i socialfundsprogrammet, ESF+, vilket är att fler ska få arbete och att färre människor ska stå utanför arbetsmarknaden. Att nå målen med gymnasieutbildningen är en viktig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Utveckling av metoder och arbetssätt som stärker övergången mellan skola, vidare studier och etablering i arbetslivet är därför centralt.

Svenska ESF-rådet stödjer att bestämmelsen om undantag från behörighetskraven, som möjliggör att yngre elever tas emot i Komvux, ska förtydligas. Utredningens ambition att det ska skapa större likvärdighet och stärka individens rättssäkerhet, gynnar Socialfondens målgrupper, barn och unga.

Svenska ESF-rådet stödjer utredningens bedömning av behovet av stärkt stöd och elevhälsa inom Komvux. Det är en viktig förutsättning för att övergången till Komvux ska fungera för elever som inte nått sina mål i gymnasieskolan.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören i närvaro av förvaltningschefen Jonas Bergström, chefen för nationella enheten Jens Löf, och efter föredragning av nationell samordnare Johanna Ridal.

Håkan Forsberg

Johanna Ridal